

DELEGATURA UOKIK W KATOWICACH

Katowice dnia 10.11.2005r.

RKT-421-05/05/MK

Decyzja nr RKT-51/2005

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652, z 2004r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005r. Dz.U. Nr 163, poz. 1362 i Dz.U. Nr 184 poz. 1539), oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zmian. Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek „AMBRA” SA w Warszawie, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **wyraża się zgodę** na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez „AMBRA” SA w Warszawie bezpośredniej kontroli nad „TIM” SA w Bielsku-Białej.

Uzasadnienie

W dniu 16.08.2005r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym lub Prezesem Urzędu) wpłynął wniosek „AMBRA” SA z siedzibą w Warszawie (zwana dalej „AMBRA” SA lub Wnioskodawcą) dotyczący zgłoszenia zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez tego przedsiębiorcę bezpośredniej kontroli nad „TIM” SA w Bielsku-Białej (zwana dalej „TIM” SA), poprzez objęcie przez Wnioskodawcę akcji „TIM” SA, dających 51% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tego przedsiębiorcy.

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- przejęcie bezpośredniej kontroli przez jednego przedsiębiorcę nad innym przedsiębiorcą, jest koncentracją o jakiej mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwana dalej ustawą antymonopolową),
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 50 mln. euro tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy antymonopolowej,
 - w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy antymonopolowej, wyłączająca zamiar tej koncentracji z obowiązku zgłoszenia Prezesowi Urzędu,
- organ antymonopolowy postanowieniem z dnia 07.09.2005r. powiadomił „AMBRA” SA o wszczęciu z dniem 16.08.2005r. postępowania antymonopolowego w tej sprawie.

Organ antymonopolowy ustalił co następuje

Opis i przyczyny koncentracji

Jak wynika ze zgłoszenia zamiaru niniejszej koncentracji, w dniu 6 lipca 2005r. zostało pomiędzy dotychczasowymi akcjonariuszami „TIM” SA oraz „AMBRA” SA zawarte

porozumienie, zgodnie z którym Wnioskodawca ma zamiar objąć akcje zwykłe oraz imienne-uprzywilejowane co do głosu w „TIM” SA. Równocześnie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy „TIM” SA ma dokonać umorzenia części akcji tego przedsiębiorcy należących do dotychczasowych akcjonariuszy. W wyniku tych działań, „AMBRA” SA będzie posiadać akcje „TIM” SA uprawniające do wykonywania 51% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy tego przedsiębiorcy.

Dokonanie zamierzonej koncentracji spowoduje również przejęcie przez „AMBRA” SA pośredniej kontroli nad „Wine 4 You” Sp. z o.o., która jest spółką zależną od „TIM” SA.

Deklarowanym celem dokonania niniejszej koncentracji jest umocnienie pozycji „AMBRA” SA na rynku importowanych win spokojnych-stołowych. Zdaniem Wnioskodawcy, na rynku win spokojnych, posiada on znacznie niższy udział, niż w innych segmentach tego rynku. Ponadto jego zdaniem realizacja zamierzonej koncentracji pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjałów operacyjnych oraz na posiadanie bardziej zróżnicowanego portfela produktów. Skorzystają na tym konsumenci, których potrzeby zostaną zaspokojone w bardziej kompleksowy sposób.

Uczestnicy koncentracji

Bezpośrednimi uczestnikami tej koncentracji są: „AMBRA” SA oraz „TIM” SA.

„AMBRA” SA jest spółką publiczną, której większościowym akcjonariuszem jest Sektkellerei Schloss Wachenheim AG z siedzibą w Niemczech (zwana dalej Sektkellerei), posiadająca 75% akcji tego przedsiębiorcy (karta nr 165). Przedmiotem działalności Sektkellerei jest produkcja i sprzedaż wyrobów winiarskich na rynkach krajów europejskich oraz poza obszarem Europy.

Natomiast przedmiotem działalności „AMBRA” SA jest przede wszystkim produkcja i sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% z wyłączeniem piwa oraz napoi bezalkoholowych (PKD 15 93 Z, 15 94 Z oraz 15 95 Z – karta nr 4 oraz 16).

Przedsiębiorcami bezpośrednio i pośrednio zależnymi od „AMBRA” SA są „Centrum Wina” Sp. z o.o. w Warszawie oraz Vinex Sp. z o.o. w Toruniu, których przedmiotem działalności jest hurtowa sprzedaż wyrobów winiarskich (PKD 51.34). Ponadto do grupy kapitałowej „AMBRA” SA należą Soare Sekt w Czachach (przedsiębiorca dominujący dla 4 przedsiębiorców zależnych w Czechach i jednego na Słowacji) oraz Karom Drinks w Rumunii. Przedsiębiorcy ci nie prowadzą działalności w Polsce.

Akcjonariuszami drugiego bezpośredniego uczestnika tej koncentracji tj. „TIM” SA, jest obecnie 6 osób fizycznych. Przedmiotem jego działalności jest sprzedaż hurtowa napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% za wyjątkiem piwa (PKD 51.34 - karta nr 6). „TIM” SA posiada jednego przedsiębiorcę zależnego tj. „Wine 4 You” Sp. z o.o. w Piasecznie, którego przedmiotem działalności jest również sprzedaż hurtowa tego rodzaju wyrobów alkoholowych.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy, rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę, właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: właściwy rynek produktowy i geograficzny. Zgodnie z pkt 7.1.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz.U. Nr 37, poz. 334 - zwane dalej rozporządzeniem), przez właściwy rynek produktowy należy rozumieć towary, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość są uznawane przez ich nabywców za substytuty. Natomiast za właściwy rynek geograficzny należy uznać obszar oferowania towarów, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie

barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji.

Jak wskazano to powyżej „AMBRA” SA prowadzi działalność na rynku produkcji i sprzedaży napoi alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% z wyłączeniem piwa oraz napoi bezalkoholowych.

Natomiast drugi bezpośredni uczestnik tej koncentracji tj. „TIM” SA prowadzi działalność na rynku sprzedaży hurtowej napoi alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% z wyłączeniem piwa oraz napoi bezalkoholowych. Za uznaniem sprzedaży hurtowej tego rodzaju alkoholu jako odrębnego rynku produktowego od jego produkcji i sprzedaży przemawia dotychczasowe orzecznictwo organu antymonopolowego, w którym rynek sprzedaży hurtowej uznano za odrębny właściwy rynek produktowy.¹

Według terminologii obowiązującej w poszczególnych krajach Unii Europejskiej termin „wino” jest praktycznie zarezerwowany dla wina gronowego. Natomiast polska klasyfikacja działalności (PKD), przewiduje podział napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% za wyjątkiem piwa, na trzy podstawowe grupy wyrobów (karta nr 16) tj.: wina gronowe (15.93.Z), napoje fermentowane tj. jablecznik i wina owocowe (15.94.Z) oraz napoje fermentowane niedestylowane pozostałe (15.95.Z), do których zalicza się wermuty.

Biorąc pod uwagę kryteria wyznaczania właściwego rynku produktowego wynikające z pkt 7.1.2 w/w rozporządzenia, oraz informacje zebrane w tym postępowaniu, w ocenie organu antymonopolowego można dokonywać segmentacji wyrobów winiarskich w oparciu o kilka kryteriów (karta nr 199 i 200). Przykładowo dokonując segmentacji ze względu na bazę surowcową można wyodrębnić: wina gronowe i pozostałe napoje fermentowane tzw. owocowe produkowane w oparciu o inne niż winogrona owoce. Ponadto można dokonać podziału wyrobów winiarskich ze względu na: cechy charakterystyczne produktów (wina spokojne, musujące, wermuty, wina deserowe i aromatyzowane), zawartość cukru (wina wytrawne, półwytrawne, półsłodkie, słodkie), kolor (biały, czerwony, różowy).

Zdaniem organu antymonopolowego wyroby winiarskie pomimo występowania pewnej subsytycyjności pomiędzy nimi, można zdefiniować jako odrębne właściwe rynki produktowe w szczególności biorąc pod uwagę użytą bazę surowcową, jak i ich cechy charakterystyczne. Przemawia za tym za tym przede wszystkim przeznaczenie tych produktów, ich właściwości smakowe oraz odmienne procesy produkcyjne poszczególnych typów win. Podobne stanowisko zajęła Komisja Europejska² w decyzji dotyczącej koncentracji m.in. na rynku produkcji win. W decyzji tej Komisja pomimo uznania, iż może występować pewna substytucyjność pomiędzy poszczególnymi rodzajami win, oceniła skutki zamierzonej koncentracji na rynku produktowym wermutów, uznając je za osobny rynek.

Dokonując segmentacji pod względem użytej bazy surowcowej można wyodrębnić dwa rodzaje win tj. gronowe oraz owocowe.

Wina gronowe powstają w wyniku fermentacji alkoholowej winogron winorośli właściwej, moszczu winogron albo ich soków i zawierają do 18% alkoholu. Z uwagi na to, iż produkcja krajowa winogron jest minimalna i tym samym brak jest w Polsce surowców niezbędnych do produkcji wina gronowego, produkcja krajowa polega zwykle na rozlewaniu do butelek win importowanych luzem. Są to tzw. „winomateriały” wymagające zabiegów stabilizacyjnych przed ich rozlewem oraz wina wyższej jakości „ustabilizowane” zagranicą, u nas przeznaczone do rozlewu po minimalnych zabiegach technologicznych. Jak wynika z ustaleń poczynionych w niniejszym postępowaniu, biorąc pod uwagę szacunkową wielkość sprzedaży w 2004r. na rynku

¹ Decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sygn. akt DOK3-421-14/05/MB i DOK3-421/25/05/MB.

² Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 7 lutego 1992r. w sprawie Grand Mergolitan/Cinzano (Case no IV/M.184).

krajowym win gronowych szacowaną na ok. 1.100.160 tyś. zł.³, „AMBRA” SA posiada około (...)% na rynku krajowym wina gronowego (karta nr 201), spotykając się z konkurencją takich przedsiębiorców jak: AN.KA Dystrybucja Sp. z o.o. z Warszawy, Partner Center z Łodzi, Bartex-Bartol Sp.j. z Nowego Tomyśla, Jantol SA z Dobronia, Toruńskie Piwnice Win Vinpol Sp. z o.o. z Torunia, MIX SA z Gdańska oraz PHU „Gosso” z Strykowa (karty nr 168 i 169).

Natomiast napoje fermentowane tzw. wina owocowe są napojami otrzymywanymi w procesie fermentacji alkoholowej z owoców ziarnikowych, pestkowych i jagodowych lub ich soków, zagęszczonych ewentualnie dodatkiem sacharozy, wody lub spirytusu zawierające do (...)% alkoholu. Potocznie są uznawane jako wina gorszej jakości niż wina gronowe. Jak ustalono w toku niniejszego postępowania, biorąc pod uwagę wielkość produkcji krajowej win owocowych oszacowaną przez GUS na ok. 958.038,9 tys.zł.⁴, „AMBRA” SA posiada ok. (...)% na tak określonym rynku krajowym win owocowych. Powyższa wielkość rynku podana według danych GUS, dotyczy jedynie produkcji krajowej, tym samym biorąc pod uwagę ewentualny import tego wina, udział „AMBRA” SA na rynku tego rodzaju wina byłby zapewne niższy. Do największych konkurentów tego przedsiębiorcy na tym rynku należą: Bartex-Bartol sp.j. z Nowego Tomyśla, Warwin SA z Warki oraz inni producenci (kart nr 168 i 169).

Wyroby rynku winiarskiego można również podzielić, jak wspomniano to już powyżej, na osobne właściwe rynki produktowe np. pod względem cech charakterystycznych win. Dlatego też organ antymonopolowy postanowił ocenić skutki niniejszej koncentracji na rynku poszczególnych rodzajów win. Biorąc pod uwagę poszczególne cechy charakterystyczne win można wyróżnić: wina spokojne, musujące lub gazowane, wermuty oraz wina deserowe aromatyzowane innymi dodatkami niż ziołowe.

Wermuty są napojami otrzymywanymi z win gronowych lub owocowych z dodatkiem spirytusu, poddane zabiegowi aromatyzowania przez dodanie naturalnych substancji aromatyzujących, ziół i przypraw korzennych. Wina te należą do tzw. win słodkich i z racji posiadanych charakterystycznych właściwości smakowych nie stanowią substytutu tzw. spokojnych win gronowych i owocowych. Ze względu na właściwości smakowe mogą być spożywane samodzielnie, jednakże zwykle stanowią składnik koktajli alkoholowych. Jak wynika z informacji zebranych w niniejszym postępowaniu „AMBRA” SA, biorąc pod uwagę wartość sprzedaży krajowej tego rodzaju wina, posiada ogółem około (...)% udziału w rynku krajowym wermutów tj. ok. (...)%.⁵ na rynku wermutów z wina gronowego oraz ok. (...)% na rynku wermutów z wina owocowego. Przedsiębiorca ten spotyka się na rynku krajowym z konkurencją innych firm, do największych należy Bartex-Bartol sp.j. z Nowego Tomyśla (karta nr 170).

Osobny segment rynku stanowią również w ocenie organu antymonopolowego tzw. wina musujące. Są to wina gronowe lub owocowe, w których efekt musowania uzyskuje się poprzez wtórną fermentację w zamkniętych ciśnieniowych zbiornikach lub też nasączenie wina dwutlenkiem węgla. Wino musujące jest spożywane głównie okazjonalnie, może być składnikiem koktajli alkoholowych, rzadziej jest spożywane przez konsumentów w trakcie posiłku. Jak wynika z informacji przekazanych przez „AMBRA” SA, największą sprzedaż tego trunku odnotowuje się w czwartym kwartale roku. Do grupy win musujących można również zaliczyć tzw. wino bezalkoholowe dla dzieci. Z informacji zebranych w niniejszym postępowaniu wynika, iż biorąc pod uwagę wartość sprzedaży krajowej, „AMBRA” SA posiada ok. (...)% udziału na rynku win gronowych musujących oraz ok. (...)% na rynku win musujących owocowych. Do najbardziej znanych na rynku marek win musujących z zawartością alkoholu należących do „AMBRA” SA, należy: Cin&Cin, Dorato, MichelAngelo. Natomiast odnośnie win musujących bezalkoholowych,

³ Wielkość rynku podana przez Wnioskodawcę na podstawie danych AC Nielsen. Podobna wielkość rynku wynika z analizy „Rynek wina gronowego” 2000r. (www.boss.com.pl)

⁴ Wielkość rynku podana przez Wnioskodawcę na podstawie danych GUS.

⁵ Udział „AMBRA” SA na rynku krajowym wermutów w podobnej wysokości, ustalił organ antymonopolowy w postępowaniu RLU-442-02/05/RD.

na rynku obecnie jest sprzedawanych około 20 marek tego typu napoju (karta nr 171), z których dwie należą do „AMBRA” SA tj. Trele Morele i Piccolo.

Jako największych konkurentów na rynku krajowym win musujących zarówno alkoholowych, jak i bezalkoholowych „AMBRA” SA wskazała: Bartex-Bartol Sp.j. w Nowym Tomyślu oraz Toruńskie Piwnice Win „Vinpol” Sp. z o.o. w Toruniu.

Biorąc natomiast pod uwagę wartość sprzedaży tzw. win spokojnych tj. stołowych „AMBRA” SA posiada na rynku krajowym tych win, od ok. (...) % do (...) % udziału w rynku.

Wyroby winiarskie można również podzielić we względu na zawartość cukru (tj. wina słodkie, półsłodkie, półwytrawne i wytrawne) oraz ze względu na kolor (czerwone, różowe i białe). Jednakże w ocenie organu antymonopolowego dokonywanie dalszej segmentacji rynku win oraz pozycji uczestników tej koncentracji na tych rynkach byłoby nie celowe. Obecnie można zaobserwować, iż wybór danego rodzaju wina jest często subiektywny. Konsumenci przy zakupie wina kierują się impulsem, osobistymi gustami, czy też po prostu ceną. Powoduje to z kolei, iż obecnie konsumenci przy wyborze wina odchodzą od przyjętych zasad spożywania np. danego koloru wina w określonych sytuacjach. Ponadto jak wynika z posiadanych informacji (www.boss.com.pl, „Rynek wina gronowego” 2000r.), Polacy częściej niż inne narody preferują wina słodsze. Tym samym przeznaczenie poszczególnych rodzajów win pod względem koloru czy też zawartości cukru ulega obecnie ujednoczeniu. Dlatego też organ antymonopolowy uznał za niecelowe dokonywanie w niniejszej sprawie dalszej segmentacji rynku win ze względu na kolor czy też zawartość cukru.

Przedsiębiorcy zależni od „AMBRA” SA tj. „Centrum Wina” Sp. z o.o. oraz „Vinex” Sp. z o.o. prowadzą działalność na rynku sprzedaży hurtowej wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% za wyjątkiem piwa, i posiadają na tym rynku krajowym, biorąc pod uwagę wartość sprzedaży wina gronowego łącznie ok. (...) % udziału w rynku.

Drugi bezpośredni uczestnik tej koncentracji tj. TIM SA oraz jego przedsiębiorca zależny tj. „Wine 4 You” Sp. z o.o. w Piasecznie prowadzą również działalność na rynku sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do (...) % z wyłączeniem piwa. „TIM” SA sprzedaje głównie tzw. wina spokojne, do których zalicza się wina gronowe oraz owocowe za wyjątkiem win musujących oraz wermutów. Obroty „TIM” SA w porównaniu do wielkości tego rynku oszacowanej przez zgłaszającego na podstawie informacji uzyskanych z GUS oraz agencji AC Nielsen nie są duże. Przedsiębiorca ten wraz z „Wine 4 You” Sp. z o.o. w Piasecznie, biorąc pod uwagę wartość sprzedaży tego rodzaju win, posiada ok. (...) % udziału na rynku sprzedaży hurtowej wina gronowego oraz około (...) % na rynku win owocowych.

W ocenie organu antymonopolowego właściwym rynkiem geograficznym dla poszczególnych rodzajów win jak również ich sprzedaży hurtowej jest rynek krajowy, gdyż na obszarze tym panują zbliżone warunki konkurencji.

Na obszarze kraju działalność w zakresie produkcji i obrotu wyrobami winiarskimi podlega regulacji ustawy z dnia 22 stycznia 2004r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz.U. Nr 34, poz. 292 z późn. zmian.). Zgodnie z przepisami tej ustawy przedsiębiorca chcący prowadzić działalność w zakresie wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich podlega wpisowi do rejestru tych przedsiębiorców prowadzonemu przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych oraz podlega nadzorowi odpowiednich organów o jakich mowa w tej ustawie. Ponadto prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży wyrobów alkoholowych wymaga uzyskania odpowiednich koncesji organów samorządu terytorialnego.

Jak ustalono w niniejszym postępowaniu, polski rynek wina różni się od rynków innych krajów europejskich. Wynika to z odmiennych warunków konkurowania na rynku krajowym niż w innych krajach europejskich. Z uwagi na uwarunkowania klimatyczne w Polsce praktycznie nie

występują określone szczepy winogron niezbędne do produkcji wina gronowego. Powoduje to, iż surowce do produkcji tego rodzaju wina lub też półprodukty są importowane nawet z tak pobliskich krajów jak np. Czechy i Słowacja.

Ponadto ze względu na brak na rynku krajowym rodzimych surowców tj. winogron do produkcji wina gronowego, znaczną część tego rynku stanowią wina importowane. Przykładowo w 2004r. eksport wina wyniósł ok. 847.000 euro, a import ok. 90.113.000 euro. (www.bip.minrol.gov.pl). Import jest głównie realizowany z takich krajów jak: Włochy, Francja, Bułgaria, Chorwacja, Węgry, Słowenia, Hiszpania, Niemcy i USA.

Z niniejszego postępowania wynika, że sposób konsumpcji wina w Polsce, różni się zasadniczo od konsumpcji tego artykułu w innych krajach. Praktycznie dopiero od kilkunastu lat obserwuje się kształtowanie tego rynku w Polsce oraz tzw. kultury picia wina oraz wzrost wielkości jego spożycia. Pod tym względem polski rynek konsumpcji wina, nadal różni się zarówno od rynków innych krajów europejskich jak i światowych. Nadmienić również należy, iż w odróżnieniu od pozostałych krajów, w Polsce decydującym kryterium warunkującym o zakupie wina jest jego cena. Konsumenci w Polsce, przy zakupie wina najczęściej kierują się jego ceną tj. preferują wina tanie, w cenie nie większej niż 10 zł., natomiast inne cechy win warunkujące jego zakup są na dalszej pozycji (www.boss.com.pl). Należy również zaznaczyć, iż w celu obniżenia ceny wina, jego importerzy kupują je w beczkach, butelkując dopiero w kraju.

Powyższe ustalenia wskazują, iż rynek wina w Polsce różni się od tych rynków produktowych w innych, nawet sąsiadujących krajach. Dlatego też zdaniem organu antymonopolowego powyższe czynniki powodują, iż w niniejszej sprawie za właściwy rynek geograficzny, na którym panują zbliżone warunki konkurencji, należy uznać rynek krajowy. Podobne stanowisko w kwestii ustalenia rynku geograficznego dla napojów alkoholowych, zajęła Komisja Europejska w wcześniej przywołanej decyzji. W decyzji tej Komisja, w oparciu o swoje wcześniejsze decyzje stwierdziła, że ze względu na różne preferencje konsumentów oraz sieć dystrybucji, rynek tych napojów należy uznać za krajowy.

Do właściwej oceny, jakie skutki na rynku może spowodować zamierzona koncentracja konieczne jest zdefiniowanie rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym oraz konglomeratowym.

Definicje rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym oraz konglomeratowym, zostały zdefiniowane w punkcie 7.2 oraz 10.1 w/w rozporządzenia.

a) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%.

W przedmiotowej koncentracji jak ocenił organ antymonopolowy, brak jest rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym. Wprawdzie uczestnicy tej koncentracji tj. przedsiębiorcy zależni od „AMBRA” SA – „Centrum Wina” Sp. z o.o., „Vinex” Sp. z o.o. oraz „TIM” SA i jego przedsiębiorca zależny „Wine 4 You” Sp. z o.o. prowadzą działalność na tym samym rynku, którym jest sprzedaż hurtowa napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 18% za wyjątkiem piwa, jednakże posiadany przez nich łączny udział na rynku sprzedaży hurtowej wina gronowego (...) % (tj. ok. (...) % przedsiębiorcy zależni od „AMBRA” SA oraz (...) % „TIM” SA oraz jego przedsiębiorca zależny), czyli znacznie poniżej 20% wskazuje, że brak jest w niniejszej sprawie rynku właściwego, na który koncentracja może wywrzeć wpływ w układzie horyzontalnym. Rynek sprzedaży hurtowej wyrobów alkoholowych jest wysoce konkurencyjny. Dlatego też uczestnicy tej koncentracji spotykają się na tym rynku z istotną konkurencją ze strony innych przedsiębiorców zajmujących się sprzedażą hurtową napoi alkoholowych, o czym mowa również w dalszej części tej decyzji. Do największych konkurentów na tym rynku krajowym należą Piwnica Wybornych Win z Warszawy, AWE BIS Sp. z o.o. z

Bielska-Białej, AN.KA Dystrybucja Sp. z o.o. w Warszawie, Piwnice Win Importowanych Vinford Sp. z o.o. z Krakowa.

b) Z kolei rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Biorąc pod uwagę powyższą definicję rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym, organ antymonopolowy ustalił, iż w przedmiotowej koncentracji istnieje rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym.

Jak wykazano to powyżej, „AMBRA” SA jest producentem i sprzedawcą win w tym m.in. wina gronowego musującego i posiada, biorąc pod uwagę wartość sprzedaży, ok. 50% udziału na rynku krajowym tego produktu. Natomiast „TIM” SA i jego przedsiębiorca zależny, zajmują się sprzedażą hurtową m.in. tego rodzaju wina (następny szczebel obrotu). Wobec powyższego pomimo tego, iż jak ustalono w toku niniejszego postępowania, obecnie pomiędzy „AMBRA” SA oraz „TIM” SA i jego przedsiębiorcy zależnym, nie ma powiązań typu dostawca-odbiorca, należy uznać, iż rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym jest rynek krajowy wina musującego gronowego.

Jednakże w ocenie organu antymonopolowego dokonanie zamierzonej koncentracji nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Jak wynika z informacji przekazanych w tym postępowaniu obecnie pomiędzy uczestnikami koncentracji brak jest powiązań handlowych. Zarówno „AMBRA” SA jak i „TIM” SA nie dokonują obecnie pomiędzy sobą sprzedaży i zakupu towarów. Ponadto po dokonaniu tej koncentracji „AMBRA” SA, będzie nadal prowadzić sprzedaż swoich wyrobów dotychczasowym odbiorcom, a „TIM” SA będzie nadal zaopatrywać się również u swoich obecnych dostawców. Tym samym brak jest przesłanek do przypuszczenia, iż dokonanie tej koncentracji może spowodować ograniczenie dostępu do rynku sprzedaży hurtowej, przedsiębiorcom wprowadzającym wino musujące gronowe do obrotu. Ponadto brak jest przesłanek do stwierdzenia, iż dokonanie zamierzonej koncentracji spowoduje ograniczenie przedsiębiorcom zajmującym się sprzedażą hurtową wyrobów alkoholowych, w dokonywaniu zakupu tego rodzaju wina.

W niniejszym postępowaniu ustalono, iż obecnie na rynku krajowym funkcjonuje ok. 60 hurtowni sprzedających tylko wyroby alkoholowe o zawartości alkoholu poniżej 18%. Biorąc pod uwagę, iż również inne hurtownie sprzedające wyroby alkoholowe wysokoprocentowe, dokonują sprzedaży win należy uznać, że liczba hurtowni w Polsce sprzedających wina jest znacznie większa. Tym samym rynek sprzedaży hurtowej tego rodzaju alkoholu należy uznać za konkurencyjny.

Należy również zaznaczyć, iż dostęp do rynku sprzedaży hurtowej alkoholu, pomimo konieczności posiadania odpowiednich koncesji i zezwoleń nie jest trudny. Koszty rozpoczęcia tego rodzaju działalności nie są wysokie w stosunku do osiągniętych obrotów, ponadto do prowadzenia tego rodzaju działalności nie jest konieczne posiadanie specjalnych środków technicznych (wystarczy magazyn oraz środki transportu). Ponadto ze względu na cechy tego towaru nie ma przeszkód w ich transporcie na większe odległości. Tym samym nie ma większych utrudnień organizacyjnych w rozpoczęciu tego rodzaju działalności.

W ocenie organu antymonopolowego, w wyniku przejścia przez „AMBRA” SA kontroli nad „TIM” SA, udział w rynku uczestników tej koncentracji nie ulegnie zasadniczej zmianie, a planowana koncentracja będzie miała marginalny wpływ na powiązania typu dostawca-odbiorca na rynku krajowym win musujących gronowych. W związku z powyższym zdaniem organu antymonopolowego z uwagi na fakt marginalnego udziału „TIM” SA oraz „Wine 4 You” Sp. z o.o.

w rynku sprzedaży hurtowej wina musującego gronowego, planowana koncentracja nie będzie miała istotnego znaczenia dla aktualnie funkcjonujących na tym rynku przedsiębiorców i nie wpłynie na stan konkurencji na rynku sprzedaży hurtowej tego produktu.

c) W przedmiotowej koncentracji brak jest również zdaniem organu antymonopolowego rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym. Stosownie do definicji tego pojęcia, rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Analizując zamiar przedmiotowej koncentracji oraz przedstawione powyżej ustalenia, organ antymonopolowy stwierdził, iż w niniejszej sprawie nie ma rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, brak jest bowiem rynków właściwych, na których uczestnicy koncentracji dysponowaliby udziałem w rynku powyżej 40%, oraz nie istnieją pomiędzy nimi żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne.

Ocena skutków koncentracji

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy, przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Analiza skutków dokonania niniejszej koncentracji nie wykazała zagrożeń dla rynku płynących z faktu przejścia przez „AMBRA” SA kontroli nad „TIM” SA.

Organ antymonopolowy uznając za zasadne wyrażenie zgody na dokonanie zamierzonej koncentracji wziął pod uwagę w szczególności fakt, iż brak jest w niniejszej sprawie rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym i konglomeratowym. W niniejszej sprawie zdefiniowano co prawda rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym, jednakże jak wykazało to postępowanie, dokonana koncentracja nie spowoduje negatywnych skutków w relacjach dostawca-odbiorca na rynku wina musującego gronowego. W toku niniejszego postępowania ustalono, iż dokonanie zamierzonej koncentracji, nie wpłynie zarówno na stan konkurencji na rynku dostaw tego produktu, na którym działa „AMBRA” SA jak i zakupu, na którym działają pozostali uczestnicy tej koncentracji.

Ponadto niniejsze postępowanie wykazało, iż brak jest przesłanek do stwierdzenia, że dokonanie zamierzonej koncentracji może spowodować ograniczenie konkurencji na rynku wina musującego gronowego w szczególności poprzez wzmocnienie obecnie posiadanej silnej pozycji „AMBRA” SA na tym rynku. Niniejsze postępowanie nie wykazało również przesłanek pozwalających stwierdzić, iż dokonanie zamierzonej koncentracji może wpłynąć na stan konkurencji na rynku sprzedaży hurtowej tego wyrobu, który jak ustalono w tym postępowaniu jest rynkiem silnie konkurencyjnym.

Skutkiem dokonania niniejszej koncentracji będzie głównie poszerzenie oferty „AMBRA” SA o nowe gatunki tzw. „win spokojnych”, na którym to rynku posiada obecnie niewielki udział.

Wobec powyższego brak jest przesłanek wskazujących, że dokonanie zamierzonej koncentracji spowoduje istotnie ograniczenie konkurencji na rynkach, na których prowadzą

działalność uczestnicy tej koncentracji, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

Tym samym brak jest przeciwwskazań do wydania zgody na dokonanie niniejszej koncentracji. Dlatego też w ocenie organu antymonopolowego wydanie zgody na dokonanie zamierzonej koncentracji jest uzasadnione.

Stąd organ antymonopolowy orzekł, jak w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy antymonopolowej, w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL